

8^ο Συνέδριο

Ελληνική γλώσσα και διαταραχές

30 Σεπτ. - 01 Οκτ. 2022
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκη

Εργαστήριο Δίγλωσσης Εκπαίδευσης, ΠΤΕΑ,
ΠΘ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εργαστήριο Μαθησιακών Δυσκολιών και
Προβλημάτων Λόγου και Επικοινωνίας, ΠΤΕΑ,
ΠΘ

Διδρυματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Προφορικού και Γραπτού Λόγου», ΠΘ και ΕΑΠ

 <https://ldg8.itl.auth.gr>

 ldg8@itl.auth.gr

Τόπος διεξαγωγής:

**Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Αμφιθέατρο Κεντρικής Βιβλιοθήκης, Πανεπιστημιούπολη, 541 24**

Διοργάνωση

Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Εργαστήριο Δίγλωσσης Εκπαίδευσης,
Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Εργαστήριο Μαθησιακών Δυσκολιών και Προβλημάτων Λόγου και Επικοινωνίας,
Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Διδρυματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα
Προφορικού και Γραπτού Λόγου»,
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Επιστημονική Επιτροπή

Γεωργία Ανδρέου, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Σπυριδούλα Βαρλοκώστα, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μαρία Βλασσοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φίλιππος Βλάχος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Μαρία Καμπανάρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Αρετή Οκαλίδου, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Ασημίνα Ράλλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σταυρούλα Σταυρακάκη, Καθηγήτρια Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ιωάννα Τάλλη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Αρχόντω Τερζή, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών

Βασιλική Φώλια, Επίκουρη Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Οργανωτική Επιτροπή

Γεωργία Ανδρέου, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Βασιλική Ασλάνογλου, Διδάκτορας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Φίλιππος Βλάχος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Μαρία Βουλγαράκη, Υποψήφια Διδάκτορας Α.Π.Θ.

Μαρία-Ιωάννα Γκουντάκου, Υποψήφια Διδάκτορας Α.Π.Θ.

Πολυξένη Κωνσταντινοπούλου, μεταδιδακτορική ερευνήτρια Α.Π.Θ.

Βασιλική Μέμτσα, Υποψήφια Διδάκτορας Α.Π.Θ.

Σταυρούλα Σταυρακάκη, Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

Ιωάννα Τάλλη, Επίκουρη Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

Παναγιώτα Τσακιρπάλογλου, Υποψήφια Διδάκτορας Α.Π.Θ.

Βασιλική Τσελά, ΕΕΠ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Μαρία Χαλμπέ, Διδάκτορας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Χορηγοί

Διδρυματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα
Σπουδών

*«Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή και
Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Προ-
φορικού και Γραπτού Λόγου»*

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΙΔΙΚΟΣ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ
Α.Π.Θ.

gutenberg
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

PROGRAM / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

FRIDAY 30TH SEPTEMBER	
8.00-9.00	Registration
9.00-9.10	Welcome address
Chair: P. Konstantinopoulou	
9.10-9.30	<p>Telerehabilitation advancements: A Computer-based speech/ language treatment platform for Greek-speaking people with chronic dysarthria and aphasia.</p> <p><i>M. Nerantzini, I. Papakyritsis, S. Stamouli, A. Dimou-Lida, A. Terzi</i></p>
9.30-9.50	<p>Clinical decline in Primary Progressive Aphasia: a case report of Greek-speaking individuals.</p> <p><i>N. Karpathiou, M. Kambanaros</i></p>
9.50-10.10	<p>Linguistic and cognitive abilities in patients with Multiple Sclerosis (MS).</p> <p><i>P. Grigoriadis, C. Bakirtzis, E. Deli, S. Stavrakaki</i></p>
10.10-10.30	<p>The communication and language profile of an adolescent girl following surgery for a benign frontal-parietal tumor.</p> <p><i>M. Kambanaros, E. Yiannakou, M. Charalambous, I. Orfanidou, E. Theodorou</i></p>
Chair: G. Andreou	
10.30-11.30	<p style="text-align: center;">Keynote speaker</p> <p>Beyond phonology in studies of English-speaking pupils with dyslexia.</p> <p><i>Chloe Marshall, Professor of Psychology, Language and Education, UCL Institute of Education, University College London, UK</i></p>
11.30-12.00	Coffee break
Chair: V. Folia	

12.00-12.20	Constraint Induced Language Therapy (CILT) combined with Transcranial Magnetic Stimulation (TMS) as a treatment option for recovery of language deficits in chronic aphasia post-stroke. A. M. Georgiou, D. Karayiannis, G. Papanioannou, M. Kambanaros
12.20-12.40	Conversational repair in typical and atypical child speech: Evidence from Greek. I. Parakyritsis
12.40-13.00	Η μελέτη της ανάκτησης των γλωσσικών λειτουργιών στην αφασία: Μεθοδολογικά ζητήματα. Δ. Κασελίμης, Γ. Παπαγεωργίου, Γ. Αγγελοπούλου, Δ. Τσολακόπουλος, Ν. Λάσκαρης, Γ. Βελονάκης, Α. Τουμπούλου, Σ. Βασιλοπούλου, Κ. Πόταγας
13.00-13.20	Τα λάθη και οι παύσεις στην αφασία: μία συνθετική προσέγγιση. Γ. Αγγελοπούλου, Δ. Κασελίμης, Δ. Τσολακόπουλος, Ν. Λάσκαρης, Γ. Βελονάκης, Ε. Καραβασίλης, Β. Παντολέων, Γ. Δελλατόλας, Α. Τουμπούλου, Σ. Βασιλόπουλου, Δ. Γούτσος, Ν. Κελέκης, Κ. Πόταγας
13.20-13.40	Συγκριτική μελέτη της πραγματολογίας παιδιών με Σύνδρομο Williams-Beuren (WBS) και παιδιών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) στην ελληνική γλώσσα. Δ. Κατσαρού, Γ. Ανδρέου, Ε. Κυβρακίδου
13.40-15.00	Lunch break
15.00-16.00	Poster session 1
Chair: Δ. Κασελίμης	
16.00-16.20	Γνώσεις, στάσεις και απόψεις των εκπαιδευτικών της Κύπρου σχετικά με την Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή. Ε. Θεοδώρου, Μ. Κυρίτση, Μ. Καμπανάρου
16.20-16.40	Υπάρχουν ορθογραφικές αναπαραστάσεις για τη γραφή κατάληξεων σε άσημες λέξεις; Β. Κωτούλας, Ε. Μάνου

16.40-17.00	Αναγνωστική κατανόηση και λεκτική μνήμη μαθητών με ειδικές μαθησιακές διαταραχές και μαθητών χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες τάξεων Δ΄-ΣΤ΄ δημοτικού σχολείου. Γ. Πενέκελη, Β. Γιαννούλη
17.00-17.20	Συγκριτική ανάλυση δυσκολιών ορθογραφημένης γραφής και ανάγνωσης σε μαθητές/ήτριες με και χωρίς δυσλεξία. Σ. Τσακαλίδου
17.20-18.00	Coffee break
Chair: I. Talli	
18.00-19.00	<u>Invited workshop 1</u> Αξιολόγηση επικοινωνιακών ικανοτήτων και ανίχνευση συμπεριφορών σχετιζόμενων με τον αυτισμό στα ελληνικά - Assessment of communication skills and detection of autism-related behaviours in Greek. Themis Karaminis, Senior Lecturer, Department of Psychology, Edge Hill University, UK
20.00	Conference dinner

SATURDAY 1ST OCTOBER	
Chair: I. Papakyritsis	
9.00-9.20	Production of direct and indirect object clitics in Greek SLI. A. Zachou, M. T. Guasti
9.20-9.40	A longitudinal examination of first- and second-order Theory of Mind skills in monolingual and bilingual children with Autism Spectrum Disorder. E. Peristeri, M. Vogelzang, S. Durrleman, I. M. Tsimpli

9.40-10.00	Cognitive flexibility in young children with Autism Spectrum Disorder: Evidence from verbal and nonverbal switching paradigms. <i>M. Andreou, K. Konstantopoulos, E. Peristeri</i>
10.00-10.20	The effect of parental linguistic input on the development of verbal and nonverbal responses in two nonverbal Greek-speaking boys with ASD: Results from a naturalistic intervention approach. <i>E. Kyritsi, A. Stefanaki, A. Gena, S. Varlokosta</i>
10.20-10.40	Brain responses to picture naming in adults with Autism Spectrum Disorder: Evidence from a high-density electroencephalographic approach. <i>C. Frantzidis, S. N. Ketseridou, I. Machairas, M. Karagianni, E. Peristeri, P. Bamidis</i>
10.40-11.00	The Phonetics of marking Information Structure in Autism. <i>D. V. Bagioka, Y. Chen</i>
11.00-11.30	Coffee break
Chair: M. Kambanaros	
11.30-11.50	Rapid automatized naming (RAN) in developmental dyslexia: An eye-tracking study. <i>V. Tsela, G. Andreou, S. Cheimariou, E. Baldimtsi, V. Baseki, P. Vaiouli</i>
11:50-12:10	Assessing reading fluency in Greek: New normative data from the Greek version of a French reading test. <i>P. Kotsoni, I. Talli</i>
12:10-12:30	Βραχυχρόνιο πρόγραμμα γνωστικής παρέμβασης σε παιδιά με Ειδική Γλωσσική Διαταραχή. <i>I. Αρέστη</i>
12.30-12.40	Clinical applications of sonority theory: The case of phonological awareness. <i>I. Kastani, E. Kriemadi, E. Nikolaou, I. Papakyritsis</i>
12.40-13.00	Predictors for foreign language vocabulary learning in young learners with and without LD in an inclusive environment. <i>P. Kotsoni</i>

13.00-13.20	Γλωσσικό προφίλ της Αναπτυξιακής Γλωσσικής Διαταραχής: Μία ανασκόπηση της έρευνας με χρήση οφθαλμικής ιχνηλάτησης. <i>K. Βασιλείου, Γ. Ανδρέου</i>
13.20-15.00	Lunch break
15.00-16.00	Poster session 2
16.00-16:30	Coffee break
Chair: S. Stavrakaki	
16.30-17.30	<u>Invited workshop 2</u> Assessment and training materials for second language learners and students with learning difficulties. <i>Francesca Volpato, Researcher, Department of Linguistics and Comparative Cultural Studies, University of Ca' Foscari, Venice, Italy</i>
END OF CONFERENCE / ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	

Poster Sessions

Poster Session 1

1. Activities for learners with dyslexia learning German as a second foreign language. The case of phonological awareness.

S. Tsakalidou

2. Beat cues aid the estimation of long, but not short, intervals in both dyslexics and non-dyslexics: a preliminary study.

R. Gomes, N. L. Torres, D. Catronas, A. Mesquita, J. Sousa, S. L. Castro, V. Folia, S. Silva

3. Impaired visual duration perception in dyslexia is not secondary to visual processing difficulties: a preliminary study.

D. Catronas, N. L. Torres, R. Gomes, A. Mesquita, J. Sousa, S. L. Castro, V. Folia, S. Silva

4. Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή: Σύγχρονα Δεδομένα για την Παραγωγή Γραπτού Λόγου στην ελληνική γλώσσα.

B. Ασλάνογλου, Γ. Ανδρέου, Σ. Σταυρακάκη, Φ. Βλάχος

5. Η χρήση προθέσεων και επιρρημάτων στην Ελληνική Γλώσσα από μονόγλωσσα, δίγλωσσα παιδιά και παιδιά με αναπτυξιακή γλωσσική διαταραχή.

Π. Κουτσιανάς

6. Προγράμματα παρέμβασης στη δυσλεξία: Μια βιβλιογραφική ανασκόπηση γλωσσικών προγραμμάτων παρέμβασης σε μαθητές με δυσλεξία στην αγγλική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα.

Μ.Ι. Γκουντάκου, Ι. Τάλλη

7. Εργαλείο αξιολόγησης της φωνολογικής επίγνωσης στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας.

Σ. Τσακαλίδου

8. Wh-questions production in Greek Dyslexic and Typically Developing Children.

A. Zachou, A. Kotsopoulou, M. T. Guasti

9. Ανασκόπηση πεδίου εφαρμογής στην κατανόηση της σύνθετης σύνταξης από μη αγγλόφωνα παιδιά με αναπτυξιακές γλωσσικές διαταραχές.

Ε. Θεοδώρου, Γ. Γεωργίου

Poster Session 2

1. Development and validation of a verbal and non-verbal False Belief task battery for Theory of Mind.

A. Golegos, M. Andreou, D.V. Bagioka, F. Baumeister, A. Czypionka, T. Marinis, E. Peristeri, V. Skrimpa, A. Terzi

2. Ψυχολογικές ικανότητες παιδιών μειονοτικών ομάδων. Επισκόπηση πρόσφατων ερευνών.

Ι. Σταμάτης

3. Ανάπτυξη της Σύνταξης για τη Βελτίωση της Επικοινωνίας στις Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος.

Δ. Ιωάννου, Ε. Γλάρου

4. Αυτιστική συμπτωματολογία στο σύνδρομο Williams: μία μελέτη περίπτωσης.

Μ. Βουλγαράκη, Σ. Σταυρακάκη

5. Εφαρμογή στατιστικών εργαλείων και μαθηματικών αλγορίθμων για τον διαχωρισμό μεταξύ ασθενών με αφασία, ασθενών με δεξιές βλάβες και υγιών συμμετεχόντων επί τη βάση της επίδοσης σε έργα λεκτικής ενεργού μνήμης.

Ν. Λάσκαρης, Δ. Κασελίμης, Δ. Τσολακόπουλος, Γ. Αγγελοπούλου, Γ. Παπαγεωργίου, Σ. Βασιλοπούλου, Α. Τουντοπούλου, Κ. Πόταγας

6. Διερεύνηση των λαθών κατονομασίας στην αφασία: Ο ρόλος της σημασιακής και φωνημικής βοήθειας.

Γ. Παπαγεωργίου, Δ. Κασελίδης, Γ. Αγγελοπούλου, Δ. Τσολακόπουλος, Ν. Λάσκαρης, Γ. Βελονάκης, Σ. Βασιλόπουλου, Α. Τοντοπούλου, Ε. Κορομπόκη, Γ. Δελλατόλας, Κ. Πόταγας

7. Δοκιμασία επανάληψης προτάσεων και αναπαραγωγής ιστοριών στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα

Δ. Δέλλιου, Γ. Σαπουντζάκη, & Σ. Σταυρακάκη

8. Cognitive and linguistic intervention in children with Developmental Language Disorder.

T. Bachourou, S. Stavrakaki, I. Talli

9. Μελέτη περίπτωσης παιδιού προσχολικής ηλικίας με αυτισμό: Διδασκαλία κοινωνικών δεξιοτήτων με τη μέθοδο των κοινωνικών ιστοριών.

Μ. Χίου, Ι. Τάλλη